

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet

**Betänkandet Nya regler för skolor med konfessionell inriktning
(SOU 2019:64)**
U2020/00060/S

Definitioner enligt 1 kap. 3 § skollagen (2010:800)

I författningskommentaren redogör utredningen för definitionerna av begreppen konfessionell inriktning respektive icke-konfessionell inriktning. Det framstår där som att verksamheter där huvudmannen i och för sig inte initierar eller genomför några konfessionella inslag, men exempelvis inrättar ett bönerum för att underlätta för elever att själva utöva sin religion, skulle kunna omfattas av definitionen konfessionell inriktning om huvudmannen själv anger det. Samtidigt konstaterar utredningen att sådana åtgärder som en huvudman vidtar enligt 3 kap. diskrimineringslagen (2008:567) i syfte att underlätta för barn och elever att själva utöva sin religion, t.ex. genom att inrätta ett bönerum, inte i sig innebär att verksamheten får konfessionell inriktning. Enligt kammarrättens mening framstår kommentaren som något otydlig i det avseendet. Med hänsyn till att definitionen är avgörande för skyldigheten att anmäla inriktning till tillsynsmyndigheten och för etableringen av nya verksamheter efter det föreslagna etableringsstoppet skulle ett klargörande i denna del kunna förstärka förutsebarheten för den enskilde huvudmannen såväl som förtydliga tillämpningen för tillsynsmyndigheten och i förlängningen domstolarna.

Ägar- och ledningsprövning enligt 2 kap. 5 § och 2 kap. 5 f § skollagen

Genom 2 kap. 5 f § skollagen föreslår utredningen att ett antal s.k. demokrativillkor ska vara uppfyllda, utöver de krav som anges i 2 kap. 5 § skollagen, för att en enskild ska godkännas som huvudman för en fristående verksamhet. Vid prövning enligt 2 kap. 5 § skollagen är det den enskilde som har bevisbördan för att kraven är uppfyllda och det får antas att beviskravet är sannolikt. Det framgår inte om utredningen har avsett att prövningen enligt 2 kap. 5 f § skollagen ska göras på ett annat sätt. Det förhållandet att utredningen föreslår att en huvudmannaförsäkran avseende avsikten att inte bryta mot demokrativillkoren ska vara en förutsättning för godkännande samt utredningens resonemang kring demokrativillkoren i övrigt skulle kunna tyda på att avsikten är att den enskilde ska ha bevisbördan även avseende att dessa villkor är uppfyllda. Utifrån den föreslagna lagtexten framstår det dock snarare som att bevisbördan för att demokrativillkoren inte är uppfyllda ligger på beslutsmyndigheten och med beviskravet särskild anledning att anta, vilket får uppfattas som ett något högre beviskrav än sannolikt.

Utredningen har bedömt att de omständigheter som ska beaktas vid en prövning enligt 2 kap. 5 f § skollagen även skulle kunna beaktas vid en prövning enligt 2 kap. 5 § skollagen. Kammarrätten instämmer i den bedömningen. En omständighet som skulle kunna beaktas vid en prövning där den enskilde har att göra sannolikt att vissa krav är uppfyllda ska därmed enligt förslaget beaktas även vid en prövning där beslutsmyndigheten har bevisbördan för att kraven inte är uppfyllda och detta med ett högre beviskrav. Det finns skäl att reflektera över om förslaget till 2 kap. 5 f § skollagen tillför prövningen någonting som inte kan beaktas redan vid prövning enligt nuvarande 2 kap. 5 § skollagen.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättsrådet Niclas Falkendal och
tf. kammarrättsassessorn Emma Annelund, föredragande.

Niclas Falkendal

Emma Annelund